

Rial de Pau Costa o Bareu

Arenys de Mar

Ubicació

Comarca: Maresme
Lloc/Adreça: Arenys de Mar
Emplaçament Xarxa hidrogràfica d'Arenys de Mar

Coordenades:

Latitud: 41.58685
Longitud: 2.55212
UTM Est (X): 462669
UTM Nord (Y): 4604003

Classificació

Número de fitxa 08006 - 461
Àmbit: Patrimoni natural
Tipologia Zona d'interès
Estat de conservació Bo
Protecció Legal
Tipus de protecció: Inexistent
Observacions protecció: Pla d'Ordenació Urbanística Municipal. Text refós (2019). Normativa. Cap. 8. Sistema hidrològic. Art. 195 a 198; pp. 87 i 88.
Data aprovació: dc., 19/06/2019 - 12:00
Accés Fàcil
Ús actual: Altres
Titularitat Pública
Titular: Agència Catalana de l'Aigua (Departament d'Acció Climàtica, Alimentació i Agenda Rural de la Generalitat de Catalunya; C. Provença, 260 - 08008 - Barcelona).
Autoria de la fitxa Jordi Montlló Bolart
Data de registre de la fitxa: dv., 09/06/2023 - 09:01

Descripció

El rial del Bareu o de Pau Costa, en el tram final, és un dels cursos d'aigua secs que conformen la xarxa que s'originen a les capçaleres dels turons que conformen la serralada. Es forma a partir de tres afluents, que s'originen al municipi veí d'Arenys de Munt. De ponent a llevant són: el rial d'en Piteu, el rial de Vallfiguera i el rial del Frontfori que van confluint un darrera l'altre per formar un dels rials més impredecibles i perillosos en cas de pluges: el rial del Bareu. La construcció de l'autopista del Maresme va alterar el seu sistema hidrogràfic.

A l'alçada de ca l'Oller sembla que el traçat es fa més evident i pel vessant hidrogràfic esquerra se li afegeixen les aigües procedents de la Tronqueda. Per sota de ca l'Oller, la llera ja està gairebé canalitzada i la pressió urbanística ha comportat que molts dels seus trams quedin soterrats degut a l'obertura de carrers i edificacions que van sorgint al llarg del seu recorregut.

Pel seu vessant hidrogràfic dret, justament dessota can Forades, s'ajunta amb el rial d'en Piteu i per sota terra, travessa la plaça de les Olles i l'avinguda de Pau Costa, per travessar la carretera Nacional II i la via del tren on, soterrada, continua per la Plaça de l'Onze de Setembre, fins a desembocar a la mar Mediterrània per la platja de la Picòrdia, a llevant de la riera d'Arenys que també ho fa a la mateixa platja.

La vegetació està molt alterada al llarg del seu traçat, sobretot en els trams més urbanitzats on abunden les plantes al·lòctones.

Història

En termes geològics, aquests cursos d'aigua i la riera d'Arenys de Mar, formen part de l'antic massís catalanobalear que es formà ara fa aproximadament, uns 350 milions d'anys, a finals del Paleozoic. És el resultat de la fissura i desplaçament de la placa tectònica que havia format l'encara més antiga Pangea. Posteriorment, els plegaments alpins, i el trencament i enfonsament del massís catalanobalear ara fa entre 60 i 15 milions d'anys, va deixar tan sols a la superfície, el que ara coneixem com a Serralada Prelitoral i Serralada Litoral. Per això, el subsòl està format bàsicament per granits i granodiorites. En canvi, el relleu sinuós de les muntanyes que ens envolten són el resultat d'esdeveniments que van tenir lloc ara fa un parell de milions d'anys.

Així doncs, per una banda, ens trobem unes muntanyes normalment arrodonides i uns cims que tot just assoleixen, com a molt, els 500 metres d'altitud, degut al procés de meteorització. I per l'altra, una massa sorrenca formada pel resultat d'aquest procés d'erosió. Sobretot per l'aigua corrent procedent de la pluja que va descompondre el granit (format per quars, feldspat i mica). Aquest material és evidentment el que trobem als llits de les rieres, i allí on el feldspat s'ha desfet, s'hi localitzen argiles.

En el tram nord no urbanitzat, fora del terme, la vegetació hi juga un paper transcendental ja que conforma un ecosistema particular, que en el municipi d'Arenys de Mar és visible en els rials. Ens referim a la vegetació, que és l'encarregada de fixar els marges tot evitant-ne l'erosió. A les capçaleres dels rials i torrents i sobretot de la conca del riera d'Arenys és de vital importància, ja que evita que l'aigua no llisqui a gran velocitat augmentant la seva força d'erosió, i alhora que filtri millor cap a l'interior de la terra. Aquesta xarxa també permet l'establiment de diferents comunitats vegetals i animals d'interès i té, alhora, funcions de connector biològic entre la serralada litoral i el litoral costaner.

Bibliografia

ALZINA BILBENY, Pere (nn.cc). *Itinerari de Natura pels Rials d'Arenys de Mar* (díptic). Ajuntament d'Arenys de Mar.

CASSÀ i BARRERA, Joaquim (2015). *Carrers d'Arenys de Mar*. Crea't Edicions.

MASCLANS, FRANCESC (1999). *Guia per a conèixer els arbres*; actualitzada per Oriol de Bolós. Barcelona. Flor del Vent Edicions.

FOLCH, Ramon. (1981). *La vegetació dels països catalans*. Barcelona. Editorial Ketres.

FOLCH, Ramon; FRANQUESA, Teresa; CAMARASA, Josep Maria (1984). *Història Natural dels Països Catalans*. Vol. 7. Vegetació. Barcelona. Fundació Enciclopèdia Catalana.

FONT QUER, Pius. (1980). *Plantas medicinales. El dioscórides renovado*. Barcelona. Editorial Labor. SA.

FONT CISTERÓ, Xavier, GUTIÉRREZ CAMARÓS Josep (2014). Les Rierades Al Maresme; dins *l'Atzavara*, [en línia], 1, Vol. 23, p. 61-79, <https://raco.cat/index.php/Atzavara/article/view/302747> [Consulta: 24-05-2023].

FORN SALVÀ, Francesc (2002). *Entranyable riera. Estudi geograhicohistòric de la riera d'Arenys de Mar*. Els llibres del Set-ciències.

FORN SALVÀ, Francesc (2018). *La riera d'Arenys, un patrimoni singular*, dins Aigua. Recurs vital, social, cultural i econòmic al Maresme. Trobada d'Entitats de Recerca Local i comarcal del Maresme, núm. 12, p. 139-145. Ed. Arxiu Comarcal del Maresme.

GUTIÉRREZ, J. (1992). *Les rierades del Maresme: Problemàtica de la interacció entre els medis natural i antròpic com a pas previ per a l'Ordenació de l'espai torrencial*. Tesis de Llicenciatura. Universitat de Barcelona, 168 pp.

PELAGIO BRUALLA, Manel (1998). *Les rierades del Maresme: planejament, gestió i risc d'avingudes*. Barcelona. Congrés editorial.

RIBA ARDERIU, Oriol (1995). Qüestions obertes sobre la geomorfologia, la hidrologia i la sedimentologia de les rieres del Maresme i del Barcelonès amb exemples de la riera d'Arenys, dins *Trenta-dos aspectes de ciència i tecnologia*. Barcelona. Institut d'Estudis Catalans, p. 281-316.

Enllaços d'interès:

[Blog de Rafel Muñoz.](#)

[Itinerari dels Rials \(Ajuntament\)](#)

